

være egnet til at styrke båndene i en familie af ugifte samlevende. Det gælder ikke mindst i forhold til børn i sådanne familier, hvor det forhold, at forældre og børn har et fælles efternavn, kan være medvirkende til at styrke en oplevelse af at være en del af en familie.

På den baggrund foreslår udvalget, at en part i et ugift samlivsforhold skal kunne tage sin partners efternavn, således at de bærer det samme efternavn, hvis partneren samtykker heri.

Efter udvalgets opfattelse gør de ovenfor anførte hensyn til de pågældendes familieliv sig alene gældende, hvis der er tale om et samlivsforhold af en vis fasthed, eller hvis parterne har et eller flere fælles børn under 18 år, der også har eller skal have det pågældende navn. Udvalget har endvidere fundet, at der skal være tale om et ægteskabslignende forhold, hvilket efter udvalgets opfattelse kan dokumenteres ved en erklæring fra parret herom.

Om udvalgets overvejelser henvises i øvrigt til betænkningen, side 124-127.

2.3.3. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendernes overvejelser

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er af de grunde, som er anført af Navnelovsudvalget, enig i, at der er behov for at tage spørgsmålet om ugifte samlevendes ret til at erhverve hinandens navne op til overvejelse.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er således enig i, at de gældende forskelle – ikke mindst under hensyn til det meget betragtelige antal ugifte samlevende par – kan forekomme utidssvarende, og at de værdifulde familiemæssige virkninger, der i ægteskabet er knyttet til et fælles efternavn, også med fordel kan gælde for ugifte samlevende.

Endvidere er det Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendernes opfattelse, at de gældende regler kan opfattes som en »værdidom« over ugifte samlevende i forhold til ægtefæller, som der i dag ikke er holdningsmæssigt belæg for.

På den baggrund er det Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendernes opfattelse, at der bør indføres adgang for ugifte samlevende til at tage hinandens efternavne.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggende er endvidere enig med udvalget i, at der bør stilles krav om, at samlivet har en vis fasthed, og at forholdet er ægteskabslignende. Det foreslås i overensstemmelse hermed, at en ugift samlever med den anden samlevers samtykke kan tage dennes efternavn, hvis de erklærer, at de lever i et ægteskabslignende forhold, og

enten har levet samme i mindst 2 år eller har fælles børn under 18 år, der har eller skal have navnet.

Der henvises til lovforslagets § 5, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

2.4. Adgang til at tage stedforældres efternavn

2.4.1. Gældende ret

Efter § 2, nr. 4, i den gældende navnelov, kan et barn ved anmeldelse få en stedforælders efternavn, medmindre dette er erhvervet på grundlag af ægteskab, eller det efternavn, stedforælderen senest har båret, som ikke er erhvervet på grundlag af ægteskab.

Ved stedforældre forstås efter fast praksis alene personer, der har indgået ægteskab med en af barnets forældre. Det er således ikke efter den gældende navnelov muligt for ugifte samlevende at bestemme, at den ene parts særbørn skal bære den anden parts efternavn.

Efter § 8, nr. 5, i den gældende navnelov, kan der opnås navnebevis på en fraskilt eller afdød stedfars eller stedmors efternavn.

For at opnå en fraskilt stedfars eller stedmors efternavn, må den pågældende samtykke heri, jf. § 15, stk. 1, i Justitsministeriets cirkulære nr. 139 af 17. december 2002. En afdød stedfars eller stedmors efternavn kan alene opnås, hvis det antages at stemme med afdødes ønske, at ansøgeren erhverver navnet, jf. cirkulærets § 15, stk. 2.

2.4.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Navnelovsudvalget har taget udgangspunkt i, at den gældende navnelovs § 2, nr. 4, sikrer, at den ene ægtefælles særbarn med den anden ægtefælles samtykke kan tage dennes efternavn, således at familien navnemæssigt fremstår som en enhed.

Efter udvalgets opfattelse er bestemmelsen navnlig nødvendig, da en forælder, der (på ny) er blevet gift, efter den gældende navnelov normalt ikke kan videregive sit (nye) giftenavn til sit særbarn. Bestemmelsen sikrer således, at et særbarn til en ægtefælle, der har taget den anden ægtefælles efternavn, også kan få stedforældrens efternavn.

Efter udvalgets forslag om at ophæve sondringen mellem giftenavne og eget efternavn vil et barn imidlertid altid kunne tage sin mors eller fars efternavn, uanset om dette er et giftenavn. Udvalget har derfor overvejet, om der fortsat er behov for en sådan bestemmelse.

Udvalget har ved dets overvejelser peget på, at adgangen til at tage en stedforælders efternavn efter den gældende navnelovs § 2, nr. 4, ikke er afhængig af, at den ægtefælle, der er barnets biologiske forælder, har